

Anders Domert, anders.domert@dom.se

S2025/00568

Remissyttrande över promemorian Administrativa sanktioner i socialförsäkringen (Ds 2025:8)

Tingsrätten anser att promemorian på ett tydligt och klargörande sätt har redovisat sina förslag och överväganden. Utifrån de aspekter tingsrätten anser sig ha att beakta har tingsrätten följande synpunkter.

Tingsrätten ser positivt på förslaget om införandet av sanktionsavgift som ett alternativ till det straffrättsliga förfarandet när felaktig utbetalning har skett. Förslaget är välmotiverat och tingsrätten anser att de avvägningar som redogjorts för är rimliga.

Vad gäller frågan om avstängning från förmåner i socialförsäkringssystemet konstaterar tingsrätten, likt promemorian, att en avstängning kan få stora konsekvenser för den enskilde. Det är därför av synnerlig vikt att en avstängning är skälig och proportionerlig i förhållande till samtliga omständigheter. Det måste också säkerställas att förfarandet upprätthåller rättssäkerhetsgarantier. Tingsrätten anser mot den bakgrunden att det är ett bra förslag att en avstängning ska förutsätta medvetenhet eller grov vårdslöshet och att avstängningens proportionalitet ska prövas. Tingsrätten befarar dock att dessa bedömningar kan komma att bli komplicerade och konstaterar att de ställer relativt höga krav på prövningen redan hos de aktuella myndigheterna. Möjligheten att överklaga myndigheternas beslut till förvaltningsrätt är en förutsättning för att rättssäkerhetsgarantier ska upprätthållas vad gäller dessa prövningar och särskilt eftersom det kan antas att det i flertalet fall kommer behövas en muntlig förhandling. Tingsrätten anser dock, likt promemorian, att det inte behöver införas en ovillkorlig rätt till muntlig förhandling utan att huvudregeln enligt 9 § förvaltningsprocesslagen är tillfyllest. Tingsrätten är också positiv till den föreslagna överprövningsordningen mot bakgrund av den kunskap som förvaltningsrätten besitter på rättsområdet samt eftersom den minskar riskerna för att schabloniserade bedömningar får allt för stort genomslag vid prövningen hos myndigheterna.

I övrigt har tingsrätten ingen erinran mot förslagen i promemorian.

I handläggningen av detta ärende har lagmannen Anders Domert deltagit.
Tingsfiskalen Erik Kvarfordt har varit föredragande.

Anders Domert

Lagman